

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 19 września 2024 r.

Znak: WZPS-5.431.3.6.2023.JP

**Pani
Anna Mieczkowska
Prezydent Miasta Kołobrzeg**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 17 – 19 października 2023 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Miasto Kołobrzeg. Czynności kontrolne wykonywane były w Urzędzie Miasta Kołobrzeg przy ulicach Ratuszowej 13 i Okopowej 15A oraz w Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu przy ulicy Okopowej 15-15 A. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 10/2023 z 13 września 2023 r. w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 19 października 2023 r. oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w dniach 13-15 października 2020 r. w Gminie Miasto Kołobrzeg.

Akta kontroli str. 1 – 18

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Miasta Kołobrzeg oraz w Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu, wyjaśnień udzielonych przez Prezydenta Miasta Kołobrzeg oraz wskazanych pracowników.

Działalność Gminy Miasto Kołobrzeg w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Prezydentem Miasta Kołobrzeg jest pani Anna Mieczkowska. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku prezydenta. W okresie objętym kontrolą, podmiotem organizującym pracę z rodziną był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, który z dniem 1 kwietnia 2023 r. został przekształcony w Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu. Obecnie dyrektorem Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu jest pan Andrzej Libera, do 28 sierpnia 2023 r. stanowisko to zajmowała pani Beata Augustyn.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy sposobu realizacji przez Gminę Miasto Kołobrzeg następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zadanie podlegające kontroli	Ustalenia dokonane w trakcie kontroli
Opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny	<p>W okresie objętym kontrolą obowiązywał <i>Miejski Program Wspierania Rodziny w Kołobrzegu na lata 2021 – 2023</i> przyjęty uchwałą nr XXXI/440/20 Rady Miasta Kołobrzeg z 30 grudnia 2020 r., która wchodziła w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.</p> <p>W myśl art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku prezydent składa radzie miasta roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Na podstawie analizy udostępnionej w czasie kontroli dokumentacji zespół kontrolny ustalił, że sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wraz z potrzebami związanymi z realizacją tych zadań za lata 2020, 2021, 2022 Prezydent Miasta Kołobrzeg przekazał Radzie Miasta Kołobrzeg zgodnie z ustawowym terminem.</p> <p>W okresie objętym kontrolą gmina realizowała zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez objęcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej/Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu w formie asystentury, pracy socjalnej oraz pomocy żywnościowej, rzeczowej i finansowej. Dzieci z rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo - wychowawcze korzystały z zajęć w ramach działających na terenie gminy placówek wsparcia dziennego. W placówkach prowadzono warsztaty profilaktyczno-edukacyjne <i>Rozwijam swoją empatię, Marchewa Quiz</i>. W Gminie Miasto Kołobrzeg realizowany był projekt <i>Czy wszystko zaczyna się w rodzinie – rozwój usług na rzecz kołobrzeskich rodzin na lata 2021-2023</i>, w którym uczestniczyło 60 rodzin. W ramach projektu odbyły się warsztaty obywatelskie, z profilaktyki współczesnych uzależnień, edukacji ekonomiczno-społecznej metodą Aflatoun oraz zajęcia profilaktyczne <i>Porozumienie Bez</i></p>

	<p><i>Przemocy metoda NVC.</i> Organizowane były warsztaty socjoterapeutyczne <i>Siła w rodzinie</i>. Regionalne Centrum Kultury zorganizowało warsztaty dla dzieci i młodzieży pod nazwą <i>Akademia dobrego słowa</i>, <i>Kurs na sztukę</i> oraz prowadziło działania skierowane do rodzin, m.in. niedzielne <i>Poranki Młodego Widza</i>. Co roku odbywają się <i>Kreatywne warsztaty artystyczne w RCK</i> oraz organizowany jest Dzień Dziecka z RCK - wydarzenie ukierunkowane na aktywną integrację całych rodzin. W placówkach oświatowych na terenie Miasta Kołobrzeg realizowane były rekomendowane programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, profilaktyki uniwersalnej i wskazującej, m.in.: <i>Unplugged</i>, <i>Fred Goes Net</i>, <i>Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej</i>. <i>Debata</i>, <i>Przyjaciele Zippiego</i>. Zrealizowano programy terapeutyczne m.in.: <i>Jestem świadomy, odpowiedzialny i samodzielny</i>, <i>Akademia dla Rodziców</i>. W kampaniach społecznych prowadzonych w szkołach i przedszkolach wzięło udział 439 osób. Urząd Miasta w Kołobrzegu zorganizował szkolenie z sędzią Anną Wesołowską pod nazwą <i>Jak w świetle współczesnych zagrożeń budować bezpieczną rodzinę i bezpieczne otoczenie dziecka</i> oraz konferencję dla specjalistów oraz rodziców w ramach kampanii <i>Przemoc jest Słaba</i>. W dniu 20 września 2023 r. odbyła się konferencja dla nauczycieli, pedagogów, specjalistów oraz w godzinach popołudniowych dla rodziców dotycząca cyberuzależnień. Gmina Miasto Kołobrzeg zlecała organizacjom pozarządowym realizację nw. zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Mistrzynie w szkołach</i> – warsztaty dla dziewcząt ze szkół podstawowych dotyczące pewności siebie, postaw asertywnych wobec alkoholu, zasad fair play. 2. <i>Warsztaty dla taty</i> organizowane przez Fundację im. Św. Cyryla i Metodego, całodzienne warsztaty dotyczące umiejętności ojcowskich (w 2022 r. uczestniczyło 8 ojców). 3. Warsztaty dla dzieci i dorosłych <i>Czy Twoje dziecko jest uzależnione od cybertechnologii</i> realizowane przez przychodnię Inter Medical. <p>Miejska Biblioteka Publiczna realizowała całoroczny cykl zajęć i spotkań dla dzieci i rodzin, w tym warsztaty, spotkania w ramach projektu <i>Dajemy słowo - biblioteka dla wszystkich</i>, a w okresie wakacyjnym organizowano cykl pikników sportowo-rekreacyjnych <i>Mali, aktywni Kołobrzeżanie</i>, których celem było integrowanie lokalnych społeczności. Rodzinom umożliwiono dostęp do poradnictwa specjalistycznego oraz udzielano pomocy w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (w 2021 r. skorzystało 104 dzieci, w 2022 r. – 80, a w 2023 r. – 45 dzieci). W okresie objętym kontrolą szesnaścioro dzieci powróciło z pieczy zastępczej do biologicznych rodziców.</p>
Wyznaczenie podmiotu	Zadania z zakresu wspierania rodziny w Mieście Kołobrzeg

<p>organizującego pracę z rodziną</p>	<p>realizuje Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą nr LVII/866/22 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 28 grudnia 2022 roku.</p> <p>Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku, gdy wyznaczonym (...) podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, w ośrodku albo w centrum można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej”. Zarządzeniem nr 66/2023 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu z dnia 20 lipca 2023 r. powołano Zespół Asysty Rodzinnej.</p>
<p>Kwalifikacje asystentów rodzin i sposób ich zatrudniania</p>	<p>W okresie objętym kontrolą stanowisko asystenta zajmowały cztery, a na dzień kontroli trzy osoby.</p> <p>Asystenci spełniali wymogi ujęte w art. 12 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Realizowali swoje obowiązki w systemie zadaniowego czasu pracy.</p> <p>Asystenci podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniu <i>Praca z rodziną biologiczną w celu odzyskania dzieci przebywających w pieczy zastępczej</i> oraz kształcenie na studiach wyższych i podyplomowych, które dofinansowane były przez gminę. Tym samym gmina realizowała zadanie określone w art. 176 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.</p>
<p>Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta</p>	<p>Gmina Miasto Kołobrzeg zapewniała rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcie i pomoc asystenta.</p> <p>W okresie objętym kontrolą zatrudnione były na stanowisku asystenta rodziny cztery osoby, a na dzień kontroli trzy osoby, każda na cały etat (jeden etat pozostawał wolny).</p> <p>Zgodnie z informacją dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu, na dzień kontroli asystenci swoją opieką obejmowali dwadzieścia jeden rodzin (jeden asystent sześć rodzin, drugi siedem, a trzeci osiem rodzin), w których przebywało czterdzieścioro ośmioro dzieci. Siedem rodzin nie wyraziło zgody na wsparcie asystenta, w tym w 4 przypadkach brakowało pisemnej odmowy rodziny. Wskazano, aby pozyskiwać na piśmie brak zgody rodziny na objęcie wsparciem asystenta. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy, liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15. Liczba asystentów w Gminie Miasto Kołobrzeg była adekwatna do potrzeb gminy.</p> <p>Z danych przedstawionych podczas kontroli wynika, że w gminie było 31 rodzin objętych pomocą ośrodka w związku ze zdiagnozowaną niewydolnością opiekuńczo-</p>

wychowawczą na podstawie wywiadu środowiskowego, które nie zostały objęte wsparciem asystenta. Analizie poddano dokumentację czterech przypadków ww. rodzin, które ośrodek objął pomocą w okresie objętym kontrolą. W dwóch przypadkach ((...)), w dokumentacji rodzin brakowało informacji na temat złożonej propozycji asystentury. Podczas kontroli wskazano na konieczność dokumentowania składanej propozycji asystentury. W pozostałych dwóch przypadkach zdaniem zespołu kontrolującego, sytuacja rodziny wskazywała na potrzebę objęcia asystenturą, a rodzinie nie zaproponowano wsparcia asystenta. Analiza przypadków poniżej.

1) Rodzina (...) - (...). W wywiadzie środowiskowym z (...). W wywiadzie brak informacji o problemach opiekuńczo - wychowawczych. W dniu (...) w związku z udziałem w projekcie *Czy wszystko zaczyna się w rodzinie – rozwój usług na rzecz kołobrzeskich rodzin na lata 2021-2023* podpisano z rodziną kontrakt socjalny i rozpoczęła ona korzystanie z dostępnych form wsparcia. W dokumentacji pracownika socjalnego jest informacja, że (...). Przedłożona karta monitoringu prowadzonego w ramach projektu obejmowała okres od (...) do (...). W okresie od (...) do (...) nie prowadzono monitoringu sytuacji dzieci w rodzinie. W ocenie realizacji działań z kontraktu znajduje się wpis pracownika socjalnego z (...). W wywiadzie z (...). Wywiad z (...) zawiera informacje, że (...). Brak informacji dotyczącej funkcjonowania dzieci. Zdaniem zespołu kontrolującego brak propozycji objęcia wsparciem asystenta rodziny. W dniu (...). W (...) pracownik socjalny prowadził monitoring rodziny. W dniu (...). W ocenie zespołu kontrolującego po powzięciu informacji o trudnościach w rodzinie nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego w rodzinie, nie dokonano kompleksowej analizy sytuacji rodziny. Z analizy dokumentacji wynika, że należało zaproponować rodzinie asystenturę w (...). Brak wsparcia narusza art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2) Rodzina (...) - (...). Rodzina korzysta z pomocy ośrodka od (...). W wywiadzie środowiskowym z (...) widnieje zapis, że funkcjonowanie ww. w środowisku jest zagrożone (...). Zostało wszczęte postępowanie o ograniczenie władzy rodzicielskiej, na czas trwania postępowania (...). W wywiadzie, w działaniach rodziny jest informacja, że (...), a w części dotyczącej planu pracy z rodziną wskazano na monitorowanie sytuacji rodziny. Ponadto podano, że (...) będzie objęta pracą socjalną w zakresie funkcjonowania z uwzględnieniem funkcji opiekuńczo - wychowawczej.

Zdaniem zespołu kontrolującego brakowało propozycji wsparcia asystenta. W karcie monitoringu pod datą (...). Ww. nie jest zainteresowana współpracą z pracownikiem ośrodka, nie korzysta z pomocy ośrodka, nie podejmuje żadnych działań zmierzających do poprawy swojej sytuacji. Notatka służbowa z (...) z zakończenia pracy socjalnej z (...). W czasie kontroli starszy pracownik socjalny w notatce służbowej wyjaśnił, że „(...) pracownik socjalny nie proponował współpracy ww. z asystentem rodziny z uwagi na diagnozowanie środowiska oraz poszukiwanie obszaru pracy dla ewentualnej współpracy z asystentem rodziny.(...)” W dokumentacji rodziny znajdowało się postanowienie sądu z (...). Pismem z (...) powiatowe centrum pomocy rodzinie poinformowało o umieszczeniu dziecka w zawodowej rodzinie zastępczej. W treści pisma kierowanego do powiatowego centrum pomocy rodzinie z (...) zawarto informacje, że (...) chciałyby, aby (...). Jednak w dniu (...) zwróciła się z pisemną prośbą o przyznanie asystenta. Przeprowadzono wywiad środowiskowy (...), w którym wskazane działania pracownika socjalnego to: monitorowanie sytuacji rodziny, udzielanie pomocy i wsparcia. Pismem z dnia (...) ośrodek wskazał pani możliwość objęcia rodziny jedynie pomocą w postaci pracy socjalnej. Nie objęto rodziny wsparciem asystenta. W kontrakcie socjalnym zawartym (...) jako przyczyny trudnej sytuacji życiowej wskazano (...), a jako działania pracownika socjalnego - monitorowanie sytuacji rodzinnej oraz uczestnictwo rodziny w poradnictwie psychologicznym i terapii alkoholowej. Dyrektor centrum wyjaśnił, że (...). Należy zaznaczyć, że żaden zapis ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie uzależnia przyznania asystenta od zakończenia leczenia. Wewnętrzne przepisy i procedury jednostki nie mogą być sprzeczne z obowiązującymi przepisami. Oznacza to, że odmawiając przyznania rodzinie asystenta, jednostka naruszyła art. 176 pkt 3 lit. a ustawy. Kolejny kontrakt zawarty został (...) W ocenie realizacji działań ustalonych w kontrakcie (...) - negatywna ocena kontraktu, (...) nie wyraziła woli dalszej współpracy w celu przezwyciężenia sytuacji życiowej. Notatka służbowa z zakończenia pracy pracownika socjalnego (...) W opisanym powyżej przypadku zespół kontrolujący ustalił, że mimo złożenia prośby rodziny o asystenturę nie objęto jej wsparciem asystenta, co narusza zapisy art. 176 pkt 3 lit. a ustawy.

Art. 10 ust. 4 ustawy wskazuje, że praca z rodziną jest

prorowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W Gminie Miasto Kołobrzeg na dzień kontroli nie objęto asystenturą 89 rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. Przyczyną braku wsparcia asystenta było m.in.: zakończenie asystentury (dwadzieścia siedem rodzin), śmierć rodziców lub jednego z nich, a pobyt drugiego z rodziców poza terenem gminy (dziesięć rodzin), odmowa współpracy (dziewięć rodzin), brak kontaktu z pracownikiem socjalnym pomimo pisemnych próśb (dziewięć rodzin), jedno z rodziców przebywa poza granicami kraju, a drugie nie podejmuje działań w kierunku powrotu dziecka pod jego opiekę (osiem rodzin), z rodzinami pracował pracownik socjalny w oparciu o kontrakt socjalny, a rodzice z uwagi na uzależnienia nie byli w stanie podjąć innych działań w zakresie powrotu dziecka pod ich opiekę (siedem rodzin), ojciec nieznany, a matka przebywa poza terenem gminy (sześć rodzin), pobyt rodziców poza terenem gminy (cztery rodziny), odmowa współpracy z asystentem (cztery rodziny), ojciec nieznany, matka przebywa w zakładzie karnym (dwie rodziny), choroba rodziców, która nie rokuje poprawy stanu zdrowia (dwie rodziny), matka zrzekła się praw rodzicielskich, a ojciec nieznany (jedna rodzina).

Na dzień kontroli pięć rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej były objęte wsparciem asystenta.

W kontrolowanym okresie w pieczy zastępczej umieszczono siedemdziesięcioro jeden dzieci z terenu gminy (trzydzieścioro sześcioro w 2021 r., dwadzieścioro w 2022 r. i piętnaścioro w 2023 r.).

W przypadku rodzin, z których dzieci zostały w kontrolowanym okresie umieszczone w pieczy zastępczej i na dzień kontroli w niej przebywały, przed ich umieszczeniem w pieczy prowadzona była asystentura, praca socjalna, motywowano do poprawy relacji wewnątrzrodzinnych, umiejętności opiekuńczo - wychowawczych i warunków mieszkaniowych, podjęcia leczenia specjalistycznego, terapii, utrzymywania pracy, zachowania trzeźwości, kierowano do projektów *Aktywna integracja kluczem do sukcesu dla mieszkańców Kołobrzegu*, *Czy wszystko zaczyna się w rodzinie – rozwój usług na rzecz kołobrzeskich rodzin w latach 2021-2023* oraz współpracowano z placówkami oświatowymi, kuratorem, sądem. Po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej centrum działało na rzecz ich powrotu do rodziców biologicznych poprzez asystenturę i pracę socjalną, w tym pracę w oparciu o kontrakt socjalny, współpracę z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, motywowano do podjęcia terapii od uzależnień, kontynuowania leczenia specjalistycznego,

aktywizacji zawodowej, utrzymywania trzeźwego stylu życia i kontaktów z dziećmi oraz udziału w projektach i warsztatach kształtujących umiejętności rodzicielskie.

Analizie poddano cztery przypadki rodzin z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą, którym nie został przydzielony asystent. W jednym przypadku (...) w dokumentacji rodziny brakowało dokumentu potwierdzającego odmowę wsparcia asystenta. Pouczono, aby dokumentować odmowę wsparcia asystenta. W jednym przypadku praca z rodziną wzbudziła wątpliwości kontrolujących. Analiza przypadku poniżej.

Rodzina (...) - (...) (....)

Z analizy danych dotyczących dzieci przebywających w pieczy na dzień kontroli w działaniach po umieszczeniu dziecka (...) w pieczy wskazana była praca w oparciu o kontrakt socjalny, udział w projekcie *Czy wszystko zaczyna się w rodzinie – rozwój usług na rzecz kołobrzeskich rodzin na lata 2021-2023*, w tym w warsztatach i w indywidualnym poradnictwie, (...). Wsparcia rodzinie udzielał pracownik socjalny. W wywiadzie z (...) stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Nie zaproponowano rodzinie wsparcia asystenta. Z informacji z (...) wynika, że pani (...) W wywiadzie z (...) zgłasza, że (...), partner nie pracuje. W tym dniu również złożyła wniosek o pomoc psychologa i asystenta rodziny.

W wywiadzie znajduje się informacja, że „(...) analizując sytuację w/w, ustalono, że wskazane jest wsparcie w postaci pracy socjalnej. Rodzina wymaga bowiem motywowania przede wszystkim do (...). Dlatego praca z rodziną nie jest procesem krótkoterminowym i wymaga stosowania różnych form i metod wsparcia. (...) została zobowiązana do podjęcia (...), (...) do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy (...). Z uwagi na brak dostępności psychologa w ośrodku przekazano rodzinie dane adresowe Punktu Centrum Kryzysowego w Kołobrzegu. (...) Analizując sytuację rodziny ustalono, że kwalifikuje się do objęcia pomocą społeczną, zaproponowano (...). (...)” Od (...) rozpoczęto monitoring sytuacji rodziny. Pismem z (...) ośrodek poinformował (...), „że na chwilę obecną (...) nie wymaga wsparcia w postaci asystenta rodziny. Jednakże analizując (...) sytuację rodzinną i bytową, w opinii pracownika socjalnego, wskazane jest wsparcie w postaci pracy socjalnej. Praca socjalna będzie prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Będzie polegała na motywowaniu do uczestnictwa w spotkaniach ze specjalistami oraz wsparciu w rozwiązywaniu trudnej

sytuacji życiowej.” Dyrektor centrum do czasu sporządzenia wystąpienia pokontrolnego przesłał do Delegatury Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie notatkę służbową z (...), z której wynika, że: „(...) w toku czynności zawodowych podjęto decyzję o objęciu jej pracą socjalną. W/w zdecydowała się na współpracę z pracownikiem socjalnym. Praca socjalna była prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Polegała na motywowaniu jej do uczestniczenia w spotkaniach ze specjalistami, kursach, różnego rodzaju zajęciach, wsparciu w trudnych dla niej momentach i pomaganiu w rozwiązywaniu wielu sytuacji. Należy wspomnieć, że (...)” W ocenie kontrolujących, wewnętrzne procedury jednostki nie mogą uzasadniać braku działań wynikających z obowiązujących ustaw. Po powzięciu informacji o problemach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie, nie zaproponowano asystentury i nie objęto rodziny wsparciem asystenta, co narusza zapisy art. 176 pkt 3 lit. a ustawy. Jak również, pomimo złożenia przez (...) prośby o wsparcie asystenta nie objęto jej asystenturą, co narusza art. 8 ust. 6 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁴.

Oceny pracy asystentów dokonano na podstawie analizy indywidualnej ośmiu rodzin ((...),(...),(...),(...),(...),(...),(...),(...)) objętych wsparciem w kontrolowanym okresie, w tym: czterech rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę oraz czterech rodzin pozostających w asystenturze. Wśród analizowanych przypadków cztery dotyczyły rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach asystent był przydzielany rodzinie przez dyrektora ośrodka/centrum po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego.

W dokumentach znajdowały się zgody rodzin na objęcie wsparciem.

Analizie poddano 5 planów pracy z rodzinami opracowanych w kontrolowanym okresie. Plany sporządzone zostały po upływie miesiąca od przydzielenia rodzinie asystenta. Kontrolujący wskazali, aby plany sporządzać bez zbędnej zwłoki od objęcia rodziny wsparciem asystenta. Plany były sporządzane we współpracy z członkami rodzin i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, który przeprowadził wywiad środowiskowy w rodzinie. W planach uwzględniano problemy występujące w rodzinach, określano

⁴ Ustawa z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923)

zakres działań, terminy ich realizacji oraz przewidywane efekty. Asystenci sporządzali aktualizacje planów pracy. W przypadku trzech rodzin plany pracy nie zostały opracowane z uwagi na krótki okres współpracy z rodziną i jej wyjazd poza teren gminy (jeden przypadek), brak kontaktu z rodziną oraz jej czynne uzależnienie (jeden przypadek), brak zaangażowania rodziny i jej ciągłe odwoływanie spotkań (jeden przypadek).

W przypadku trzech kontrolowanych rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną został opracowany we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i był skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W przypadku jednej kontrolowanej rodziny, z której dziecko przebywało w pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną nie został opracowany z uwagi na brak kontaktu z matką, jej czynne uzależnienie i w efekcie tego zakończenie pracy z rodziną.

Zgodnie z art. 15. ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

Analizie poddano 11 ocen sytuacji rodzin, których asystenci dokonali w kontrolowanym okresie. Oceny dokonywane były z zachowaniem ustawowego terminu i każdorazowo były przekazywane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

W jednym kontrolowanym przypadku, po zakończeniu wspierania rodziny przez asystenta, prowadzony był monitoring przez pracownika socjalnego, a w jednym prowadzona była praca socjalna (konsultacja, poradnictwo, rozmowy motywująco-wspierające). W przypadku dwóch rodzin, po zakończeniu wsparcia przez asystenta nie prowadzono monitoringu, w jednym z uwagi na brak kontaktu i zaangażowania rodziny, a w drugim zmianę miejsca zamieszkania poza gminę (przesłana została informacja o rodzinie do właściwego ośrodka pomocy społecznej).

W aktach rodzin znajdowały się informacje o tym, kiedy i z jakich powodów zakończono pracę z rodzinami.

W dwóch przypadkach w dokumentacji brakowało informacji o planowanym monitoringu i czasie jego trwania. Wskazano, aby w dokumentach kończących pracę z rodziną zawierać ww. informacje.

Asystenci dokumentowali współpracę z instytucjami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in.:

	szkołą, przedszkolem, sądem, służbą kuratorską, podmiotami leczniczymi, powiatowym centrum pomocy rodzinie, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, psychologiem, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, powiatowym urzędem pracy.
Udział asystenta / podmiotu organizującego pracę z rodziną w okresowej ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Na podstawie analizy przedłożonych w czasie kontroli dokumentów zespół kontrolujący ustalił, że Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu otrzymało 72 zaproszenia na posiedzenia dotyczące oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Asystenci rodziny otrzymali 43 zaproszenia, z czego uczestniczyli w 40 posiedzeniach. W trzech pozostałych przypadkach nie uczestniczyli z uwagi na nieobecność w pracy oraz fakt zakończenia współpracy z rodziną. Pracownicy socjalni na 29 otrzymanych zaproszeń nie uczestniczyli w żadnym posiedzeniu ze względu na dużą odległość oraz liczne obowiązki służbowe. Każdorazowo w przypadku nieobecności w posiedzeniu przekazywano pisemną lub telefoniczną informację na temat sytuacji rodzin biologicznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostępu do specjalistycznego poradnictwa	Zgodnie z pozyskanymi podczas kontroli informacjami Gmina Miasto Kołobrzeg zapewnia rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa, terapii, mediacji i pomocy prawnej. W Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu mieszkańcy gminy mają możliwość uzyskania poradnictwa psychologicznego w dni robocze od godz. 7.30 do godz. 15.30, a w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej wsparcia po uprzednim umówieniu spotkania (skorzystało 121 osób). W ramach realizacji projektu <i>Czy wszystko zaczyna się w rodzinie – rozwój usług na rzecz kołobrzeskich rodzin w latach 2021-2023</i> odbywało się poradnictwo seksuologiczne (skorzystało 13 osób), pedagogiczne (skorzystały 23 osoby) oraz mediacje (skorzystało 21 osób). W Punkcie Konsultacyjnym Przeciwdziałania Przemocy i Spraw Społecznych odbywało się poradnictwo prawne, psychologiczne oraz terapia uzależnień (w 2021 r. skorzystało 314 osób, a w 2022 r. – 287). Gmina Miasto Kołobrzeg zleca organizacjom pozarządowym prowadzenie działań wspierających dla osób doświadczających przemocy, obejmujących prowadzenie grupy wsparcia dla kobiet, które doświadczyły przemocy w rodzinie (spotkania odbywały się raz w tygodniu) oraz prowadzenie grup wsparcia dla młodzieży mającej kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	Art. 176 ust. 3 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. Zgodnie z informacjami

	<p>uzyskanymi podczas kontroli w gminie prowadzono działania mające na celu tworzenie warunków do działania rodzin wspierających poprzez umieszczanie materiałów informacyjnych na tablicy informacyjnej w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu, stronie internetowej centrum i Urzędu Miasta Kołobrzeg oraz portalu informacje.kolobrzeg.pl. W 2022 r. pracownicy działu wspierania rodziny i asysty rodzinnej w centrum udzielili wywiadu dla radia Kołobrzeg, w którym między innymi zachęcali rodziny do podjęcia się roli rodzin wspierających.</p> <p>Do dnia kontroli nie powstała żadna rodzina wspierająca. Prezydent Miasta Kołobrzeg oświadczył, że w 2023 r. w budżecie gminy zabezpieczono środki finansowe na funkcjonowanie rodzin wspierających w kwocie 1 000,00 zł. Natomiast na rok 2024 w projekcie budżetu Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu zaplanowano na ten cel kwotę 1 500,00 zł.</p>
<p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci</p>	<p>Zgodnie z art. 176 ust. 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przez prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci. Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190, lub podmiot, który uzyskał zezwolenie prezydenta.</p> <p>W okresie objętym kontrolą na terenie gminy funkcjonowały cztery placówki wsparcia dziennego działające w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu. Jedna zakończyła działalność z dniem 1.05.2021 r., a pozostałe trzy zostały zlikwidowane z dniem 1.01.2023 r.</p> <p>Na dzień kontroli w Gminie Miasto Kołobrzeg funkcjonuje 6 placówek wsparcia dziennego dysponujących łącznie dziewięćdziesięcioma miejscami. Trzy nw. placówki prowadzone są przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Słoneczko” w Kołobrzegu (przy ul. Mariackiej 40) prowadzone na podstawie umów zawartych w dniach: 05.07.2021r. (na okres od 05.07. do 31.12.2021 r.), 30.12.2021 r. (na okres od 01.01. do 31.12.2022 r.), 20.01.2023 r. (na okres od 15.01. do 31.12.2023 r.). Prezydent Miasta Kołobrzeg poinformował, że w okresie od 01.01. do 05.07.2021 r. placówka nie prowadziła działalności skierowanej do dzieci z powodu braku spełnienia wymogów

przeciwpożarowych. W okresie od 1 do 14.01.2023 r. brak ciągłości funkcjonowania placówki. Wskazano, aby dla zachowania ciągłości funkcjonowania placówki, rozważyć zawarcie umów długoterminowych (kilkuletnich). Placówka funkcjonuje w formie specjalistycznej wraz z dożywianiem i zapewnia miejsca dla piętnaściorga dzieci. Lokal, w którym prowadzona jest placówka, posiada pozytywne opinie Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu (Decyzja PZ.5580.6.2021 z 08.06.2021 r.) o spełnieniu wymagań przepisów ochrony przeciwpożarowej oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu (Decyzja nr 5/HD/20 z dnia 15.12.2020 r.) o spełnianiu wymagań sanitarnych i higienicznych. W placówce zatrudniona jest jedna osoba na stanowisku kierownik-wychowawca-socjoterapeuta oraz jedna osoba prowadząca zajęcia logopedyczne.

2. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Relaksandia” w Kołobrzegu (przy ul. Granicznej 3) prowadzone na podstawie umowy zawartej na okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2025 r. (wcześniej placówka funkcjonowała w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu). W placówce zatrudniony jest wychowawca. Placówka funkcjonuje w formie opiekuńczej i zapewnia miejsca dla piętnaściorga dzieci. Lokal, w którym prowadzona jest placówka, posiada pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu (Decyzja nr 3.HD.2021 z dnia 19.02.2021 r.) o spełnianiu wymagań sanitarnych i higienicznych. W przypadku tej placówki Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu wnioskiem z dnia 25 stycznia 2021 r. wystąpił do Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu o wydanie opinii w sprawie spełnienia wymagań przeciwpożarowych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu w dniu 9 marca 2021 r. wydał opinię, w formie decyzji administracyjnej, w której stwierdził, że lokal placówki nie spełnia przepisów przeciwpożarowych oraz wymagań określonych w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego. W dniu 29 marca

2021 r. ośrodek wniósł odwołanie od ww. decyzji. Zarządzeniem nr 25/2021 z dnia 29 marca 2021 r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu w związku z ww. negatywną opinią zlecił do odwołania prowadzenie działalności placówki wyłącznie za pośrednictwem komunikatorów internetowych oraz spotkań z dziećmi poza siedzibą placówki. Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie Decyzją WZ.5592.7.4.2021 z dnia 4 czerwca 2021 r. uchylił zaskarżoną decyzję w całości i umorzył postępowanie I instancji w całości. Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej stwierdził, że lokal placówki działa od wielu lat i istniał przed dniem 19 września 2014 r. W związku z powyższym uznano, iż nie ma podstaw prawnych do wydania zaskarżonej decyzji, gdyż dla tego rodzaju placówek nie znajduje zastosowania art. 18 b ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z oświadczeniem Prezydenta Miasta Kołobrzeg placówka wznowiła swoją działalność w drugiej połowie września 2021 r. Dyspozycja dyrektora ośrodka w ww. zakresie została wydana ustnie. Brak decyzji właściwego komendanta straży można uznać do czasu zakończenia funkcjonowania placówki w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu. Od dnia 1.01.2023 r. jest to nowa placówka wsparcia dziennego prowadzona na zlecenie. W związku z powyższym należy stwierdzić, że placówka działa w lokalu, który nie spełnia wymagań opisanych w art. 18b ust. 2 ustawy.

3. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Pomysłowo” w Kołobrzegu (przy ul. Lwowskiej 7) prowadzone na podstawie umowy zawartej na okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2025 r., (wcześniej placówka funkcjonowała w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu). Placówka funkcjonuje w formie opiekuńczej i zapewnia miejsca dla piętnaściorga dzieci. Lokal, w którym prowadzona jest placówka, posiada pozytywne opinie Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu (Decyzja PZ.5580.2.4.2021 z 9.03.2021 r.) o spełnieniu wymagań przepisów ochrony przeciwpożarowej oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu (Decyzja nr 1.HD.2021 z dnia 19.02.2021 r.) o spełnianiu wymagań sanitarnych i higienicznych. W placówce zatrudnionych jest 2 wychowawców.

	<p>Pozostałe trzy placówki wsparcia dziennego w formie podwórkowej pod nazwami „Leśne Promyczki”, „Kryptonim” i „Kryptonim 2” prowadzi Chorągiew Zachodniopomorska ZHP Bałtycki Hufiec Morski w Kołobrzegu na podstawie zezwolenia Prezydenta Miasta Kołobrzeg z 14 sierpnia 2019 r. Każda z ww. placówek zapewnia po 15 miejsc dla dzieci. W placówkach zatrudniony jest wychowawca.</p>
<p>Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p>	<p>Na dzień kontroli monitoringiem objętych było sześćdziesięcioro jeden dzieci z dwudziestu ośmiu rodzin zagrożonych kryzysem. Monitoring prowadzony był przez pracownika socjalnego w formie wizyt w środowisku, obserwacji, rozmów z najbliższymi członkami rodziny, występowania do placówek oświatowych i innych instytucji z wnioskami o udzielenie informacji na temat rodziny. Dokumentowany był w karcie monitoringu oraz poprzez gromadzenie informacji od instytucji.</p> <p>Centrum uzyskuje informacje o sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych ze środowiska zamieszkania dziecka, tj. od sąsiadów, znajomych rodziny lub innych jej członków, a także ze szkół i przedszkoli, do których dzieci uczęszczają. Często są to również informacje anonimowe. Informacje przekazywane są pisemnie, telefonicznie bądź drogą mailową.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Podjęcie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu</p>	<p>Gmina Miasto Kołobrzeg jest przygotowana do realizacji omawianego zagadnienia poprzez zatrudnienie asystentów rodziny. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że gmina podejmowała działania poprzez m.in. udostępnianie informacji na temat przysługujących praw oraz możliwości ubiegania się o pomoc, wynikających z ustawy i Programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁵ na tablicach informacyjnych w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu i na stronie internetowej centrum. Informacje dotyczące poradnictwa wraz z katalogiem usług w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę są zawarte w utworzonym informatorze dla pracowników i asystentów rodziny.</p> <p>Zgodnie z oświadczeniem Prezydenta Miasta Kołobrzeg do Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Po przeprowadzonej analizie kontrolujący ustalili, że wpłynął jeden wniosek kobiety w ciąży, opisany na stronach 9 i 10 wystąpienia, którego nie rozpatrzono zgodnie z przywołaną ustawą.</p> <p>Prezydent Miasta Kołobrzeg oświadczył, że</p>

⁵ Ustawa z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923)

	<p>w kontrolowanym okresie 24 rodziny skorzystały z jednorazowego świadczenia w ramach przywołanej ustawy i zostały poinformowane o możliwościach otrzymania wsparcia asystenta rodziny, jednak żadna z rodzin nie zadeklarowała chęci skorzystania z oferowanej pomocy.</p>
<p>Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego</p>	<p>Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prezydent sprawuje kontrolę nad podmiotami organizującymi pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego.</p> <p>Zgodnie z oświadczeniem Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 19.10.2023 r. w planach kontroli na rok 2021 i na rok 2022 zaplanowano przeprowadzenie kontroli w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołobrzegu w zakresie prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz pracy socjalnej. Kontrole te nie zostały przeprowadzone.</p> <p>Prezydent Miasta Kołobrzeg w dniu 19 października 2023 r. wydał upoważnienie nr BPM.0052.273.2023.VI dla Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych i Głównego Specjalisty w Wydziale Spraw Społecznych do przeprowadzenia kontroli w Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu z terminem przeprowadzenia kontroli od 19 października do 17 listopada 2023 roku. Do czasu sporządzenia wystąpienia pokontrolnego do Delegatury Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie przesłano protokół z kontroli przeprowadzonej w Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu w dniach 13 - 17 listopada 2023 r. Kontrola została przeprowadzona poza okresem kontrolowanym, co oznacza, że nie można jej uznać za realizację cytowanego przepisu. Brak kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną narusza art. 28a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>W dniach 11 - 22 marca 2021 r. została przeprowadzona kontrola w Towarzystwie Przyjaciół Dzieci – Oddział Okręgowy z siedzibą w Koszalinie w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonej z budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2019 r. na prowadzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego przez inspektora w Biurze Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Kołobrzeg. Z upoważnienia nr BPM.0052.29.2021.VI z 3 lutego 2021 r. wynika, że kontrola w Towarzystwie Przyjaciół Dzieci – Oddział Okręgowy z siedzibą w Koszalinie miała zostać przeprowadzona „w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonej z budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za rok 2019” w terminie od 11 do 18 lutego 2021 r. Treść upoważnienia wskazuje, że kontrola miała dotyczyć kwestii finansowych. W dniu 24 marca 2021 r. sporządzono „Protokół z kontroli i oceny zadania publicznego realizowanego na podstawie § 8 umowy nr</p>

	<p>351/LW/2019/PU zawartej w dniu 14 lutego 2019 r., zawartej pomiędzy Gminą Miasto Kołobrzeg, a Towarzystwem Przyjaciół Dzieci – Oddział Okręgowy z siedzibą w Koszalinie”. W treści protokołu, w punkcie III wskazano dokumenty prawne, którymi kierowano się podczas przeprowadzania kontroli. Nie ujęto ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednakże w punkcie IV.2 podpunkt 1 wykazano, że analizie poddano następującą dokumentację merytoryczną: roczny dziennik zajęć, dzienne listy obecności, opis działań realizowanych w placówce, dzienniki zajęć specjalistycznych oraz roczny plan pracy placówki i zajęć specjalistycznych. W punkcie X.1 wskazano wymagania, jakie zgodnie z ogłoszeniem o konkursie musi spełniać dana placówka. W ostatnim akapicie odnotowano, że w trakcie kontroli stwierdzono, że wszystkie działania zostały zrealizowane, a wymagana dokumentacja jest prowadzona. Z zapisów zawartych w punkcie X.3 wynika, że zweryfikowano także akta osobowe pracowników placówki, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ich kwalifikacji. Powyższe pozwala stwierdzić, że kontrola przeprowadzona w Towarzystwie Przyjaciół Dzieci dotyczyła nie tylko kwestii finansowych, ale również merytorycznego sposobu realizacji zadania prowadzenia placówki wsparcia dziennego. Można zatem przyjąć, że kontrola przeprowadzona u realizatora zleconego zadania zawiera elementy niezbędne do stwierdzenia sprawowania kontroli nad placówką wsparcia dziennego.</p> <p>Ponadto, Prezydent Miasta Kołobrzeg w dniu 2 października 2023 r. wydał upoważnienie nr BPM.0052.224.2023. dla Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych do przeprowadzenia okresowej kontroli w placówkach wsparcia dziennego prowadzonych w formie opiekuńczej i specjalistycznej na zlecenie Gminy Miasto Kołobrzeg przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie. Termin przeprowadzenia kontroli do 30 listopada 2023 r. Na dzień kontroli nie przeprowadzono kontroli na podstawie ww. upoważnienia.</p>
<p>Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej</p>	<p>Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli Gmina Miasto Kołobrzeg współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W 2021 r. na pokrycie kosztów pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej przeznaczono 356 171,79 zł, a w instytucjonalnej 360 277,56 zł, w roku 2022 w rodzinnej pieczy 472 744,06 zł, a instytucjonalnej - 513 562,11 zł. W I i II kwartale 2023 r. za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy poniesiono koszty w wysokości 294 446,43 zł, a w instytucjonalnej - 389 249,76 zł.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Przechowywanie dokumentacji osób, do</p>	<p>Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie</p>

<p>których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p>	<p>pieczy zastępczej przechowywana jest w zamkniętych szafach w Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu i jest chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny</p>	<p>W kontrolowanym okresie, gmina przekazała Wojewodzie Zachodniopomorskiemu 5 sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej⁶.</p>
<p>Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniu 13-15 października 2020 r. w Gminie Miasto Kołobrzeg</p>	<p>W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 13-15 października 2020 r. w Gminie Miasto Kołobrzeg wydano zalecenia pokontrolne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>każdorazowo określać w planach pracy z rodziną terminy działań i przewidywane efekty ich realizacji zgodnie z art. 15 ust. 19 pkt 3 ustawy, o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej;</i> We wszystkich przypadkach planów pracy z rodzinami, sporządzonymi w kontrolowanym okresie, poddanymi analizie, określano terminy działań oraz przewidywane efekty tych działań – zalecenie jest realizowane, 2) <i>dokonywać okresowych ocen sytuacji rodzin zgodnie z terminem określonym w art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy;</i> We wszystkich ocenach sytuacji rodzin poddanych analizie zachowano ustawowy termin ich sporządzenia – zalecenie jest realizowane, 3) <i>dostosować warunki w placówkach wsparcia dziennego do wymagań sanitarnych i przeciwpożarowych zgodnie z art. 18b ustawy;</i> Na dzień kontroli w Gminie Miasto Kołobrzeg funkcjonowały dwie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i jedna w formie specjalistycznej prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie na podstawie umowy na realizację zadania. W dokumentacji dwóch placówek były pozytywne opinie w zakresie spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego, do czego obowiązuje art. 18b ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Natomiast lokal, w którym prowadzona jest placówka w formie opiekuńczej, przy ul. Granicznej 3 w Kołobrzegu, posiada jedynie pozytywną opinię o spełnianiu wymagań sanitarnych i higienicznych. Do czasu gdy placówka ta funkcjonowała w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu spełniała

⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1195)

wymagania lokalowe i sanitarne. Natomiast od 01.01.2023 r. placówka funkcjonuje na podstawie umowy na realizację zadania przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie. Prezydent Miasta Kołobrzeg oświadczył, że mając na uwadze dobro dzieci dokonano czynności dostosowujących pomieszczenia oraz ich otoczenie do przepisów dotyczących wymagań lokalowych dla placówki wsparcia dziennego. W związku z tym, że lokal na prowadzenie placówki został wskazany przez miasto, należy uzyskać opinię w sprawie spełnienia wymagań przeciwpożarowych zgodnie z art. 18 b. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Można zatem stwierdzić, że do 31 grudnia 2022 r. **zalecenie było realizowane.**

W zakresie pozyskiwania właściwych opinii dla placówek wsparcia dziennego działających na zlecenie w lokalach wskazanych przez gminę, wydano nowe zalecenie.

4) *przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować osoby pod kątem zamieszczenia ich danych w Rejestrze z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym;* W okresie objętym kontrolą przed nawiązaniem stosunku pracy jedna osoba (asystent rodziny) została zweryfikowana pod kątem zamieszczenia jej danych w Rejestrze z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym. Prezydent Miasta Kołobrzeg oświadczył, że podmiot prowadzący placówki wsparcia dziennego na zlecenie Gminy Miasto Kołobrzeg został zobowiązany do zweryfikowania wszystkich osób zatrudnionych w placówkach w ww. Rejestrze i w dniu 5.10.2023 r. przedłożył oświadczenie potwierdzające – **zalecenie jest realizowane,**

5) *przewodzić kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego zgodnie z art. 28 a ustawy;* uznaję zalecenie dotyczące sprawowania kontroli za częściowo zrealizowane – w zakresie sprawowania kontroli nad placówkami wsparcia dziennego. Jednocześnie wskazuję, aby przy kolejnych kontrolach prowadzonych w placówkach wsparcia dziennego jednoznacznie wskazywać w upoważnieniu, powiadomieniu o kontroli i dokumencie pokontrolnym (protokole), że kontrola jest prowadzona w danej placówce wsparcia dziennego i dotyczy sposobu realizacji zadań

	<p>wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>W kontrolowanym okresie nie prowadzono kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną – zalecenie w zakresie sprawowania kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną nie zostało zrealizowane.</p>
--	---

Akta kontroli 19 – 365

Część jednego zalecenia w brzmieniu: *prowadzić kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną zgodnie z art. 28 a ustawy* – nie zostało zrealizowane.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych (...) podlega karze pieniężnej w wysokości od 1 000 do 15 000 zł.

Podsumowanie ustaleń kontroli

<p>stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości</p>	<ul style="list-style-type: none"> – mimo prośby rodziny o asystenturę nieobjęcie jej wsparciem asystenta (dwa przypadki (...) i (...), w tym jeden dotyczył (...)), – brak propozycji wsparcia asystenta rodziny dla jednej rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (przypadek (...)), – jedna placówka wsparcia dziennego nie spełnia wymagań przeciwpożarowych zgodnie z art. 18 b. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, – brak kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną, – brak realizacji części jednego zalecenia pokontrolnego w zakresie prowadzenia kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną zgodnie z art. 28 a ustawy
<p>przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości</p>	<ul style="list-style-type: none"> – błędna interpretacja przepisów, – niedopełnienie obowiązków
<p>skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości</p>	<ul style="list-style-type: none"> – niewystarczające wsparcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, – brak wsparcia kobiety w ciąży zgodnie z ustawą „Za życiem”, – braki formalne, – niewystarczająca wiedza dotycząca działalności podmiotu organizującego pracę z rodziną
<p>osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia /</p>	<p>Prezydent Miasta Kołobrzeg, były i obecny dyrektor Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu, pracownicy centrum</p>

nieprawidłowości	
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wpis w książce kontroli	14
wystąpienie otrzymują	1) Prezydent Miasta Kołobrzeg 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Miasto Kołobrzeg
w zakresie wspierania rodziny

wydają zalecenia:

znaczące:

- 1) zapewnić wsparcie asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz na wniosek kobiety/rodziny zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,

zwykłe:

- 1) prowadzić kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną zgodnie z art. 28 a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) uzyskiwać właściwe opinie w sprawie spełnienia warunków lokalowych dla placówek wsparcia dziennego prowadzonych na zlecenie w lokalach wskazanych przez gminę.

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

właściwe podpisy na oryginale